

CECILE AAN DE STEGGE

Verpleegkundige, gepromoveerd op historisch onderzoek

Is Nederlandse zetel ICN nog in de juiste handen?

Als trouw lid was ik blij toen ik hoorde dat V&VN de grens van 100.000 leden is gepasseerd. Bij mij riep dit de vraag op wanneer V&VN aanspraak gaat maken op de Nederlandse zetel in de International Council of Nurses (ICN). De laatste decennia vertegenwoordigt NU'91 (30.000 leden) Nederland in de ICN, maar NU'91 is slechts één organisatie en representeert maar een beperkt deel van de beroepsgroep verpleegkundigen. V&VN verenigde in 2006 vrijwel *alle* Nederlandse verpleegkundige beroepsverenigingen en vormde deze om tot 'V&VN-secties'. Is de internationale vertegenwoordiging van de Nederlandse verpleegkundigen door NU'91, los van de historische context waarin deze organisatie is ontstaan, dus nog wel terecht? Om discussie hierover te stimuleren een paar historische feiten. De ICN werd in 1899 opgericht. Nederland trad in 1909 als land toe na bemiddeling door Jeanne van Lanschot Hubrecht, actief lid van Nosokómos, de Nederlandse Vereeniging tot Bevordering van de Belangen van Verpleegsters en Verplegers. Deze vereniging was op 30 mei 1900 opgericht en destijds de enige landelijke beroepsorganisatie met uitsluitend verplegenden als lid, precies zoals de ICN dit vereiste. Nosokómos bleef echter altijd klein. Op het hoogtepunt had Nosokómos 1100 leden en de vereniging telde nooit meer dan 44 mannelijke verplegenden. NU'91 schrijft dat haar organisatie rechtstreeks afstamt van Nosokó-

mos (zie [www.NU91.nl/over ons/geschiedenis](http://www.NU91.nl/over%20ons/geschiedenis)). Dat is wel wat boud gesteld. Op 1 januari 1924 werd in Nederland namelijk een wet van kracht die de verpleegdiploma's zoals uitgereikt onder auspiciën van de Nederlandse Bond voor Ziekenverpleging,

de Nederlandse Vereeniging voor Psychiatrie en Neurologie en enkele andere organisaties erkende, doch die van Nosokómos niet. De bestuurders van Nosokómos beseften dat zij voortaan met alle andere verpleegkundige beroepsorganisaties moesten optrekken in één Nationale Bond van Verplegenden, wilden zij naast de ten gevolge van de wet opgetuigde Inspectieorganen nog enige invloed behouden. De Nationale Bond van Verplegenden werd op 28 april 1928 opgericht. Nosokómos zelf hield in 1933 op te bestaan, nadat de ICN-zetel aan de Bond was overgedragen. Eind 1945 werd op aandringen van minister van Sociale Zaken Willem Drees alweer een nieuwe *Federatie der Nederlandsche Verenigingen die de Belangen van Verplegenden en de Verpleging Behartigen* in de startblokken gezet, als één spreekbuis voor de verpleging. Ook deze Federatie vertegenwoordigde Nederland jarenlang binnen de ICN. Zowel de Nationale Bond als de Federatie leken stukken meer op V&VN dan op NU'91. Ik hoop dat Nederland op termijn vertegenwoordigd wordt door verpleegkundigen die gesteund worden door een brede, representatieve achterban. 🗳

Marianne Verwey Mejan (1869-1961), de verpleegkundige die Nederland vertegenwoordigde bij de ICN tijdens het congres van 1909 in Londen. Zij was de dochter van een kantonrechter uit Goor, werkte als wijkverpleegster in Amsterdam en was achtereenvolgens aangesloten bij Nosokómos, de Nationale Bond van Verplegenden en de Federatie.